

УДК 379.8(477.81)

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Юлія Слюсар

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Туристично-рекреаційні ресурси містять пам'ятки природи, господарства і культури. Усі вони мають унікальність, історичну або еколого-естетичну цінність, оригінальність, лікувально-оздоровчу та духовну значущість.

Мета – висвітлити сучасний стан розвитку туристично-рекреаційної галузі Рівненської області, вказати на головні проблеми, які сповільнюють його.

Завдання: охарактеризувати туристично-рекреаційні ресурси Рівненщини.

Виклад основного матеріалу. До пріоритетних напрямів розвитку в галузі туризму і рекреації належать такі:

- 1) підвищення ефективності рекреаційного господарства;
- 2) створення нових робочих місць;
- 3) розвиток в'їзного та внутрішнього туризму, сільського, екологічного туризму.

Рівненська область є однією з найбільш заліснених в Україні (понад 36%), розташована на північному заході України, нею простягається Полісся і лісостепова зона. Її площа – 20,1 тис. кв. км, що становить 3,3% території країни. Область охоплює 227 природоохоронних територій та об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема 2 парки – Гоцанський і Рівненський, які є пам'ятками садово-паркового мистецтва. Сприятливі кліматичні умови, значні лісові масиви, чисельні річки (171), озера (понад 500), лікувальні грязі і мінеральні води (радонові і хлоридно-натрієві) є складниками рекреаційних ресурсів області[1]. У Сарненському районі функціонує курорт «Горинь». В області налічувалося 19 готелів, зокрема «Мир», «Турист». Крім того, діє 7 державних музеїв (Березнівський, Дубнівський, Слинівський, Рівненський і Сарненський краєзнавчі, Корецький історичний; літературно-меморіальний музей ім. М. Островського у с. Вілія, на батьківщині письменника). У районі досліджень налічується близько

3 тис. історико-культурних пам'яток, 338 нерухомих пам'яток області внесено до Державного реєстру національного культурного надбання; 41 пам'ятка природи місцевого значення. Загальна їхня площа охоплює 306,5 га. Серед пам'яток садово-паркового мистецтва – Володимирецький парк, у якому 28 видів рідкісних на Волинському Поліссі дерев і кущів. Він заснований 1827 року. Більський дендропарк (станція Біла Дубровицького району) нараховує понад 100 видів рідкісних дерев і кущів, що проростають в умовах Полісся, а у Висоцькому дендропарку цього ж району – 116 рослин. Дендропарк Острозького лісгоспзагу охоплює 150 видів дерев і кущів, дендропарк Рокитнівського лісгоспзагу – 220 видів. Природний потенціал Рівненської області багатий на унікальні види флори і фауни і відповідно один із найбільших рівнів заповідності території. Площа тутешніх природоохоронних територій становить близько 170 тис. га (8,3% території області, що вдвічі перевищує середній показник по Україні). В області розташований найбільший у країні заповідник – Рівненський, три регіональні ландшафтні парки, 13 заказників загальнодержавного значення, 110 заказників місцевого значення, 8 пам'яток природи загальнодержавного значення, 56 пам'яток природи місцевого значення та 96 заповідних урочищ. Одне з див природи – «Тунель кохання» – входить до десятки найромантичніших місць світу [2]. Водночас натуральні лісові ландшафти майже не збереглися, а дедалі більшу площу займають антропогенні. Їхня площа в межах України – понад 80%. Найвище заліснення характерне для Полісся, особливо для Березнівського району (понад 64%). На півдні області заліснення коливається в межах 20–35%, на Малому Поліссі – 35,8%, на Волинській височині – 27%. Загалом лісистість зменшується з півночі на південь [3]. Історичний потенціал Рівненщини подарував світові Пересопницьке Євангеліє, на якому присягають на вірність українському народу президенти України, першу у східних слов'ян академію в Острозі (засновано 1576 р., відновлено 1994 р.), Острозьку типографію і перший український «Буквар» (1578 р.). Вона славиться видатними науковцями, письменниками та героями визвольних війн. Архітектурний потенціал налічує понад 1088 пам'яток археології, з них 17 – національного значення, 1761 – пам'яток історії, 338 – пам'яток архітектури та містобудування, 95 – національного, а 243 – місцевого значення; 84 пам'ятки монументального мистецтва. Для Рівненщини характерна унікальна (оборонна) замкова культура. Найяскравіше підтвердження того – Тараканівський форт, Дубенський та Острозький замки, Межирицький монастир-фортеця.

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї зберігається найдавніша українська ікона, написана в XIII ст., – Богородиця Одигітрія. А на півночі області в урочищі Юзефін і досі росте дуб князя Ігоря – найстаріший в Україні (його вік перевищує 1300 років). У с. Сварищевичах (в єдиному місці в країні) зберігся древній дохристиянський обряд «Водіння куща». Крім того, лише в рівненських селах можна побачити вулики – борті. Історія розвитку такого виду бджільництва перевищує навіть час зародження цього обряду.

Висновки:

1. Для регіону характерний недостатній розвиток рекреаційної діяльності.
2. Обсяги використання природно-рекреаційного потенціалу не забезпечують внутрішньорегіональних рекреаційних потреб. У нашій країні заходи щодо туризму поки що дуже скромні або їх просто немає. Невикористання великої кількості пам'яток історико-культурного значення є об'єктивним наслідком безгосподарності, безвідповідальності і низького рівня культурного розвитку нашого суспільства.

Список використаних джерел

1. Архітектурні пам'ятки [Електронний ресурс]. – Режим доступу [<https://rivne.travel/ua/rivne/rivnenschina>].
2. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство / Є. В. Панкова. – Київ, 2003.
3. Чабанчук В. Ю. Еколого-географічний аналіз лісових ландшафтів Рівненської області : автореф. дис. ... канд. геогр. наук / Чабанчук В. Ю. – Луцьк, 2019. – 20 с.